

Novem uradniškem zakonu.

Po tolikem čakanju, upanju in strahu smo dobili državni nastavljenec dne 1. aprila t. l. nov uradniški zakon. Zahteva po tem zakonu je stara že sedem let, to je, odkar smo spoznali hibe in nedostatke doslej veljavnega uradniškega zakona od 1. septembra 1923. leta. Gotovo je, da bi bili drž. nameščenci različne pomanjkljivosti starega zakona še kako prenašali, ako bi nam bil dal ono, česar pogrešamo že izza l. 1914. dalje, t. j. materialno izboljšanje našega stanja, ali po domače povedano: ako bi nam zagotovili take prejemke, da bi mogli mi in naše družine dostojno in stanu primerno živeti.

Posebno težko smo pričakovali novega zakona poštni uslužbenec, ker smo bili baš mi med onimi redkimi izjemami iz vrst državnih nameščencev, ki nismo bili deležni posebnih doklad na službo. Novi zakon smo torej pričakali, če prav nismo pridobili toliko, kolikor je kdo računal, več ali manj pridobi, sodimo, vsakdo. Plače so bolj pravično in socialno porazdeljene in bolj izenačene, ker je odpadel prejšnji nesocialni zid kategorij in je uveden nov enotni sistem položajnih skupin. (Kar se pa tiče splošnega sestava zakona, njegove preglednosti, jasnosti in točnosti, se pa mora priznati, da je novi zakon neprimerno boljši od starega uradniškega zakona.)

V našem listu seveda ni mogoče, ponatisniti vsega zakona, ki je zelo obširen in obsega 348 paragrafov, nasproti 252 členom starega zakona. Zato hočemo podati na tem mestu v čim najkrajšem besedilu samo najbistvenejše določbe novega zakona, ki se imenuje »Zakon o uradnikih« ali s kratico »u. z.« Velja za uradnike in za ostale državne uslužbence civilnega reda, kakor tudi za uslužbence pošto-telegrafске stroke in poštne hranilnice. Druge najpomembnejše določbe bi bile:

§ 6. Drž. uslužbenec se dele na uradnike, uradniške pripravnike, zvančnike in služitelje.

§ 8. Za uradnike od X. do VII. skupine se smejo izjemoma postaviti tudi zvančniki, ki so navršili 10 let nepretrgane in dovoljne zvančniške službe na delu v isti stroki.

§ 10. Za službo zvančnika se zahtevata najmanj 2 razreda srednje ali njej enake druge šole in dve leti nepretrgane in prav dobro ocenjene dnevničarske službe v isti stroki ali 2 leti dobro ocenjene uradniške pripravne službe, kdor je prešel iz te službe neposredno v zvančniško službo.

§ 11. Za službo služitelja se zahteva najpomembnejša pismenost.

§ 13. Pripravna služba traja najmanj 3 leta. Po navrnem drugem letu se lahko dela predpisani izpit.

§ 14. Strokovni pripravniški izpit se sme dvakrat ponoviti; razdobje najmanj 6 mesecev. Kdor ga v 5 letih ne napravi ali kdor ga tretjič ne napravi, se odpusti. Pripravnik, ki dela izpit izven mesta svojega službovanja, ima pravico do povrnitve potnih stroškov, če je napravil izpit.

§§ 18 do 25. Vsa zvanja uradnikov so podeljena na 10 položajnih skupin. Prejemki se dele na plačo, položajno doklado ter na osebno in rodbinsko draginjsko doklado. (Tabele o novih prejemkih zaradi pomanjkanja prostora ne moremo objaviti, sicer pa si jo je gotovo že vsakdo ogledal v dnevnem časopisu.) Prejemki pripravnikov sestojijo iz plače in rodbinske (draginjske) doklade, a prejemki zvančnikov in služiteljev iz plače ter osebne in rodbinske draginjske doklade.

§ 26. Draginjski razredi — za prejemanje draginjskih doklad — so še nadalje trije. V 1. razredu so banovinska mesta (Ljubljana), v 2. razredu kraji, v katerih je sedež okrajnega načelstva, v 3. razredu vsi ostali kraji.

§ 40. Ocena uslužbenca se glasi: »odlično«, »prav dober«, »dober« ali »slab«. Za odlično in prav dobro oceno so predpisani strogi pogoji.

§ 45. Uradniki III. kategorije se prevedejo v zvanja od X. do vstevši VII. položajne skupine, uradniki II. kateg. od IX. do vstevši V. položajne skupine in uradniki I. kateg. od VIII. položajne skupine pa navzgor.

§ 46. Za vse stroke drž. službe se izvede sistemizacija osebja po zvanjih in položajnih skupinah, kakor tudi število uradniških pripravnikov, katerih število se ne more povečati s proračunom.

§ 66. Za prehod zvančnika na uradniško zvanje se smatra zvančniška služba za enako pripravni službi dotične stroke. Zvančnik, ki ima to šolsko izobrazbo in najmanj 3 leta zvančniške službe, se lahko, po napravljenem državnem strokovnem izpitu, postavi za uradnika X. skupine.

§ 76 govori o društvih in organizacijah državnih uslužbencev. Ker je ta paragraf obširen, določba pa zelo važna, objavimo predpis o udruževanju drž. nameščencev v posebnem članku prihodnjic.

§ 79. Sorodniki do četrtega kolena, mož in žena ter sorodniki po svaštvu do drugega kolena ne morejo biti v neposrednem službenem odnosu predstojnika in podrejenega uslužbenca. Za učitelje in postarje to ne velja.

§ 86. Dopusti so — razen za najvišje uradnike — isti kakor po starem zakonu. V odsotstvo radi okrevanja ali zdravljenja se vračuna letni odmor.

§ 88. Drž. uslužbenec in upokojenci, kakor tudi njihove rodbine, imajo pravico do zdravljenja v javnih bolnicah na državne stroške.

§ 89. Uslužbenka na porodu ima pravico na odsotstvo do 6 tednov.

§ 95. Po smrti drž. uslužbenca, aktivnega ali upokojenega, se izplačajo kot pogrebna enomesečni celokupni prejemki umrlega. Poleg tega dobijo žena ali otroci kot podporo dvomesečne celotne prejemke, če nimajo drugih dohodkov.

§ 109. Uslužbenec, ki je navršil 35 let efektivne aktivne državne službe, ali 40 let, ki se računajo za pokojnino, ali je navršil 65 let starosti, se mora tekom enega meseca upokojiti, če zaprosi.

§ 113. Najmanjši rok za dosego pokojnine je 10 let stvarne aktivne državne službe. V ta rok se ne šteje pogodbeni ali dnevničarska služba. Pripravna služba se računa kot aktivna državna služba, če dobi pripravnik neposredno službo, ki se priznava po tem zakonu.

§§ 116, 119 in 270 govore o vstetju in računanju službene dobe. Zaradi obsežnosti in važnosti jih objavimo v posebnem članku prihodnjic.

§ 123. Pokojnina znaša za prvih 10 let 50%, za vsakega nadaljnjega pol leta pa po 0.90%. Če pa se upokoji uslužbenec pred 50. letom starosti ali pred 30. letom službe, mu pripada za vsakega nadaljnjega pol leta: če ni navršil 15 let službe ali 35 let starosti, 0.50%, če ni navršil 20 let službe ali 40 let starosti, 0.60%, če ni navršil 25 let službe ali 45 let starosti, 0.70%, če ni navršil 30 let službe ali 50 let starosti, 0.80%. Začeta polovica leta se šteje za celo. Osebna pokojnina ne more biti večja od 95% pokojninske osnove.

§ 124. Od položajne doklade, ki jo je imel uradnik ob upokojitvi, mu pripada na ime pokojnine 50% po 20, 60% po 25, 70% po 30 in 95% po 35 službenih letih.

§ 127. Osebna draginjska doklada gre upokojencu po istem odstotku kakor plača,

a ne more biti manjša, nego za uradnike 550 Din v I., 500 Din v II. in 450 Din v III. draginjskem razredu, oziroma za zvančnike in služitelje 400 Din v I., 350 Din v II. in 300 Din v III. drag. razredu. Za ženo in vsakega otroka dobi upokojenec po 150 Din mesečno, torej toliko kakor aktivni uslužbenec.

§§ 133 do 137. Za rodbinske pokojnine se ustanavlja uradniški pokojninski fond. Dohodki fonda so 1.) prvomesečni prejemki uslužbenca (vsa prva plača); 2.) prvomesečna razlika pri napredovanju med novimi in dotedanjimi prejemki; 3.) mesečni prispevek, ki znaša pri uradnikih 5% od plače in položajne doklade, pri zvančnikih in služiteljih 5% od plače, pri upokojencih 5% njihovih zadnjih aktivnih prejemkov, po katerih jim je odrejena pokojnina, in pri uradniških pripravnikih 5% od polovice njihove plače; 4.) obresti od kapitala tega fonda; 7.) disciplinske denarne kazni.

§ 158. Na delo v službi države se lahko jemljejo tudi pogodbeni uradniki in dnevničarji, in sicer pogodbeni uradniki za uradniške posle, dnevničarji pa za posle, ki jih vrše zvančniki in služitelji.

§ 195. Disciplinska sodišča so upravna sodišča kot disciplinska sodišča prve stopnje, in državni svet kot disciplinsko sodišče druge stopnje, a v nekaterih primerih prve in zadnje stopnje.

§ 249. Iz dosedanjih položajnih skupin se prevedejo uslužbenec na nove skupine takole: I-1 v I. skupino, I-2a v II-1, I-2 v II-1, I-3a v III-1, I-3 v III-2, I-4a v IV-1, I-4 v IV-2, I-5 in II-1a v V. skupino, I-6 in II-1 v VI, I-7 in II-2 v VII, I-8, II-3 in III-1 v VIII, II-4 in III-2 v IX. in III-3 v X. skupino.

§ 250. Dosedanji uradniki I-9, II-5 in III-4 dobijo po novem zakonu plače uradniških pripravnikov, in sicer oni iz I. kat. 1800 Din v I., 1650 v 2. in 1550 Din v 3. draginjskem razredu; oni iz II. kat. 1550 Din v I., 1400 v 2. in 1300 v 3. draginjskem razredu, a oni iz III. kat. 1400 v I., 1250 v 2. in 1200 Din v 3. draginjskem razredu.

§ 252. Uslužbenec, ki so se zatekli 1. aprila t. l. v aktivni drž. službi, ostanejo v skupinah, v katerih so se zatekli, oziroma v katerih bi imeli biti na ta dan po razsodbah Državnega sveta in upravnih sodišč. (To se pravi: Drž. svet se vedno lahko razveljavi skupine iz prejšnjega uradniškega zakona.)

§§ 253. in 255. Za nadaljnje napredovanje se računa samo ona doba, ki jo je uslužbenec efektivno prebil v skupini, v kateri se je zatekel dne 1. aprila t. l. V skupinah, v katerih so predvidene periodske povišice, pripada uslužbencu ona povišica, na katero ima pravico po efektivnih letih službe, prebite v skupini, v kateri se je zatekel.

§ 257. Drugi odstavek tega paragrafa, ki se sklicuje na čl. 230. prejšnjega uradniškega zakona, se ne nanaša na p. t. t. uslužbenca, ki so dobili II. kategorijo brez mature, ker ima to osebo po uredbi o razvrstitvi izobrazbo za II. kategorijo.

§ 259. Ako bi imel dobivati kdo po tem zakonu manj nego je dobival doslej, bo prejemal razliko, dokler se z napredovanjem prejemki ne izenačijo.

§ 261. Iz tega paragrafa, a v zvezi s § 28. se da sklepati, da bodo prejemale z državnimi uslužbenci poročene državne uslužbenke cele draginjske doklade, namesto dosedanjih polovičnih.

§ 263. Pri napredovanju ali imenovanju v višjo skupino zadrži uslužbenec za leto dni stare prejemke.

§ 267. Zvančnikom in služiteljem, ki so bili ali bodo prevedeni za dnevničarje, pa kesneje zopet postavljeni za zvančnike ali služitelje, se prizna prebita dnevničarska služba za pokojnino.

Jožko Čampa:

Zakaj ne do 40.000?

Pod tem naslovom je napisal v zagrebški »Poštanski Slogi« od 3. februarja t. l. g. Drago Poštarov (Sriča), pog. poštar iz Bribira in urednik »Ugovornega poštarja«, članek, v katerem se zavzema za nadaljno deerarizacijo pošt. Imenovani je že pred leti pisal o tem in dokazoval potrebo deerarizacije. »In ko bi se bilo tedaj postopalo po mojih predlogih«, — piše g. Poštarov — »bi bili ostali težki milijoni v državni blagajni, a položaj pogodbenih poštarjev bi bil v malo bolj zavirljivem stanju nego je sedaj. Ne bilo bi se treba pogodb. poštarju z njegovo družino boriti z borimi 4—500 Din mesečnih prejemkov, nego bi bil plačan kakor zasluži za svoj posel«. — — — Erarizacija! Kdo od živih bi mogel biti proti nji? Tudi g. Drago Poštarov bi bil seveda zanj, raje nego za deerarizacijo, kajti »vsi hrepenimo po njej, ker nam je ona (erarizacija) edini izhod iz tega neprilicnega položaja«. Toda kljub temu je g. Drago Poštarov v isti sapi tudi za deerarizacijo, proti logiki svojega prepričanja, da je erarizacija »edini izhod« iz težkega položaja pogodb. poštarjev. Toda »treba novaca, a denarja ni«, zato z bogom načelo o »edinem izhodu« in g. Poštarov je zadovoljen tudi z deerarizacijo po drugem načelu: bolje vrabec v roki, kakor golob na strehi!

Pogodbeni poštarji potrebujejo denar (ostali poštarji ga menda ne!), a ker denarja ni, baš zato je »treba najti načina, kako ga dobiti«. Kako dobiti torej denar? »Nikakor drugače, kakor z deerarizacijo, pa magari da se puntajo proti njej vsi po vrsti, najsibodo gospodarski krogi ali pa ne vem kdo«. Kajti »privrednici« so tudi zoper deerarizacijo, to g. Poštarov ve, ne pove pa, zakaj so zoper njo. Oni že vedo in nemara imajo prav, da so zoper, to g. Drago Poštarov lepo zamolči.

In potem nadaljuje g. D. Poštarov: »Pog. poštarji moramo zastopati to stališče (deerarizacijo), predvsem pa zaradi iskrenih besed, ki so jih slišali naši predsedniki organizacij, ko so se pred nedavnim mudili v ministrstvu, in ki se glase: Pri preračunavanju finančnega efekta v svrhu povišanja prejemkov pogodb. poštarjev in po načrtu novega pravilnika je prišlo ministrstvo do zaključka, da bi pogodb. poštarji preveč obremenili poštini budžet, ako bi se jim prejemki povišali za 50%, kakor je bilo nameravano. Izkazalo se je, da bi mogel budžet prenesti samo 25% povišanja in to pod pogojem, da se razdržavijo vse pošte do 40.000 delovnih enot. Imamo torej pog. poštarji povod, da se upiramo deerarizaciji? Ne! Narobe, moramo celo, vsaj za sedaj, kakor sem rekel, z obema rokama sprejeti deerarizacijo do še mnogo večjega števila delovnih enot, to je do onega števila ki nam bo omogočil 50% povišanje prejemkov«.

To so torej argumenti g. D. Poštara, s katerimi dokazuje potrebo razdržavljenja pošt. Tako dokazovanje je sicer komодно in silno enostavno, toda prav nič modro in strokovnjaško. To je tako, kakor da bi dokazoval, da je podkev zaradi žeblija in ne narobe. Vse argumentiranje izzveneva: pogodbenim poštarjem je treba denarja, zato razdržavite pošte! Z drugimi besedami se pravi to: pošte so zaradi poštarjev na svetu in zaradi ničesar drugega. Danes zahtevajo pog. poštarji 50% povišanja prejemkov (tudi obl. organizacije to zahtevajo, a drugače in bolje to utemeljujejo!), zato naj se pošte razdržavijo do onega števila delovnih enot, ki bo zadostovalo za to povišanje. Po naših računih odnosno po kalkulaciji dosedanjega našega ministrstva pa bi bilo treba za 50% povišanje prejemkov pogodb. poštarjev razdržaviti pošte do 60.000 delovnih enot.

Seveda ne bomo izpodbijali teh absurdnih argumentov iz načela g. D. Poštara, da

so pošte zaradi ptt. uslužbencev tu, in rekli, da smo proti razdržavljenju pošt zaradi interesov ptt. uslužbencev, ampak bomo govorili proti deerarizaciji iz manj komodnih in demagoških, iz manj sebičnih, pa bolj stvarnih pogledov, namreč iz pogledov na interese stroke in države. In samo ti interesi so odločujoči pri razpravljanju o tem vprašanju, pa nobeni drugi. Ne bomo ponavljali našega stališča, raz katero zagovarjamo popolno podržavljenje vseh pošt, ker je to stališče že dovolj znano in smo ga že stokrat podarili in ponovili pismeno in ustno. Kar sem povedal o tem v svojem referatu o reorganizaciji ptt. stroke na lanskem kongresu v Sarajevu, to še vedno drži in bo držalo, dokler ne bo zavladalo v vseh državnih upravah sveto načelo razdržavljenja vsega državnega upravnega aparata, vseh šol, sodišč, železnic, davčnih in finančnih uradov itd. Preden pa bo prišlo kedaj do tega, se bo moralo izpremeniti še mnogo reči na svetu v samem temelju.

G. Poštarov je zgrabil celo stvar zelo enostavno in laično. On namreč ne ve, v čem je problem današnje deerarizacije. To dokazujejo njegova nadaljna izvajanja, kjer zahteva poleg 50% povišanja prejemkov še pokojninski fond, seveda po vzorcu, ki ga je sestavila nova organizacija pogodb. poštarjev in po katerem bi dajala država za pokojnine pogodb. poštarjem večje prispevke kakor daje sedaj po rednem proračunu za pragmatične uslužbenke; nadalje zahteva pavšal za pismonoše, za odpravnike (pomožne uradnike), za stanovanje, kurjavo, postrežbo itd. Človek se vpraša, čemu potem deerarizacija? Saj bi potemtakem pog. pošte še več stale, nego danes državne, zlasti ker zahteva g. Poštarov, da morajo biti pošte v sredini mesta, pristopne občinstvu, z lepimi in dostojnimi prostori itd. Kdo bi hotel biti potem še državni ptt. uslužbenec, ko pa bi imeli pog. poštarji mnogo bolje? Samo kako bi izgledala potem ta pošta! Vse vasi, trgi in mesta, najuglednejši ljudje bi se borili za pogodbene pošte. Bilo bi intrig, izpodrivanja, zlorab in menjavanja gospodarjev, protekcije in nagajanja, — kdor bi več veljal in kdor bi imel več pod palcem, kdor bi imel več zvez in kdor bi bil bolj zviti in vztrajen v tistem kraju, ta bi imel pošto. Zelo verjetno je, da bi potem tudi g. Poštarovu odklenkalo nemara še v Bribiru, razen ako bi ne želel postati odpravnik — hlapec pogodbenega poštarja. To je morda dobro in v interesu nekaterih magnatov — pogodbenih poštarjev, ki so poštarji samo po imenu, za 95 odstotkov bedne raje pogodb. poštarjev (vsaj v Sloveniji), ki nimajo ničesar mimo skromne poštne službe, — za to rajo bi to pomenilo konec še tega. Postali bi navadni poštini pomočniki, odvisni od vaških županov, trgovcev in oštirjev. In stroka? To je najvažnejše vprašanje. Stroka bi bila s tem vržena nazaj v fevdalno dobo, v dobo, ko je bila pošta last raznih Thurn-Taxisov.

G. Drago Poštarov gotovo ni nič mislil na stroko, na njene in državne koristi, na žalostne posledice, ki bi nastale, ako bi se uresničila njegova zahteva, ki jo je napisal ob koncu svojega članka in ki se glasi: »Deerarizirati se morajo vse pošte v državi, ne glede, ali se nahaja v enem ali drugem kraju okrajno načelstvo ali slična ustanova, ne glede na to, ali je blizu meje ali podobno, ker za pravilno delo tu ni treba delati izjem, a če se delajo, vzbujajo nezadovoljstvo v pošarskih vrstah, toda boljše je biti brez njih, nego imeti nezadovoljne«. Kako sebično je to, kako nepošarsko, g. Poštarov! Kdor tako govori in piše o ptt. stroki, kdor tako malo gleda na interese naše stroke, ta ni pravi poštar. To so čisto egoistično-profitarski nazori, katerim popolnoma manjka vsa-

kega idealizma in ki pristojajo mešetarjem, ne pa poštarjem.

Stališče organizacije pa je: vse pošte v državi naj se podržavijo, pogodb. poštarji naj se prevedejo v III. kategorijo poštinih uradnikov, pri manjših pa v zvaničnike. Prevedejo pa naj se samo oni pogodb. poštarji, ki so res poštarji, ki svojo službo sami opravljajo in jo torej tudi poznajo. Nihče ne bi smel samo figurirati poštarja, vleči plačo, se baviti s trgovino ali obrtjo, poštno službo pa pustiti opravljati za beraško nagrado kakemu siromaku. Take ljudi je treba odstraniti daleč proč od pošte.

Kolikor prevladuje danes mišljenje, da mora biti pošta za vsako ceno fiskalno podjetje in da zato zaenkrat ni mogoče izvesti popolne erarizacije, naj ostanejo do boljših časov pogodbene pošte, toda samo do tistega števila delavnih enot, kolikor lahko zmaga ena uradniška moč. Vodi naj jo pogodbeni poštar, ki mora biti res poštar, kakor smo prej rekli. Temu naj se zvišajo prejemki najmanj za 50% od sedanjih, njegove prejemke naj se obdavči z uslužbenskim, ne pa z neposrednim davkom, dobi naj pravico do pokojnine, četudi iz lastnega pokojninskega fonda, ki naj bi ga subvencionirala država. Doba službovanja naj bi se štela v pokojnino tudi tedaj, če se prevede pog. poštar za pragmatičnega uslužbenca.

Povišanje prejemkov za 50% naj se izvrši brez pogoja nadaljnje deerarizacije. Problem je namreč, g. Poštarov, v sledečem: Država ima od pogodbenih pošt 46 milijonov čistega dobička. Mislim, da bi ne bilo treba zahtevati od najmanjših pošt ravno 46 milijonov. Dovolj bi bilo polovico, ostalo naj se da uslužbencem za izboljšanje njihovih prejemkov. Kajti z isto pravico, s katero se danes zahteva od pogodb. pošt 46 milijonov dobička, bi se lahko zahtevalo od vseh pošt v državi 1 milijarda dobička. Ker ga promet sam po sebi ne more dati, bi lahko rekli, da naj ga da ptt. osobje, kakor ga danes zahtevajo od pogodbenih poštarjev. To pa seveda ne gre skupaj: dobre pošte — pošto v vsaki vasi in za vsak, še tako nerentabilen promet, malo osobja z majhnimi plačami in veliko dela. Tu je problem — ne samo pogodbenih pošt, marveč ptt. stroke vobče. Komercialno politiko ptt. stroke je treba postaviti na drugačne temelje in zahtevati od nje samo to, kar v današnjih prilikah in razmerah lahko da v državno blagajno, ne pa staviti nanjo ogromnih, preogromnih zahtev, ki jih ne more zmagati.

V tem smislu, g. Poštarov, bi šlo tudi sedaj in edino na ta način bi se moglo zadovoljivo rešiti vprašanje pogodb. pošt. Če je pa stališče g. Poštara tudi stališče nove organizacije pogodbenih poštarjev, potem smo si nasprotni v važnem in načelnem stališču. Naše obl. organizacije in Savez zahtevajo erarizacijo; če torej zahteva organizacija pogodb. poštarjev nasproti temu deerarizaciji, potem med obema organizacijama ni nobenega mostu in je pač treba izvajati posledice.

Še enkrat: mi želimo pogodb. poštarjem vse dobro in za njihovo dobro se bo borila tudi naša organizacija slej ko prej. Toda mislimo, da so naša načela boljša za pogodb. poštarje in tudi v skladu z interesi stroke. Zato smo uverjeni, da bodo ta načela prej ali slej v bodočnosti tudi obveljala. Bojimo pa se, da bo novi pokret pogodb. poštarjev njim samim najbolj škodoval — proti njihovi volji — in da bo oviral tudi našo borbo za njihove interese, o kateri smo prepričani, da je za pogodb. poštarje najboljša po načelni politiki in taktiki. Zato smo pog. poštarje svarili do brohotno kot svoje tovariše. Toda vsakdo je svoje sreče kovač.

Smo pa odločno proti vsakemu poizkusu nadaljnje deerarizacije in od tega načela naše organizacije ne bodo nikoli odstopile.

S 15. in 16. odborove seje OPO.

Kakor je vedno pred glavno skupščino vsake organizacije največ dela, tako so takrat tudi najpogostejše seje. Tako je imela tudi OPO zadnjih 14 dni 3 seje, oziroma 2 seji z nadaljevanjem. 15. odborova seja se je vršila dne 28. marca in nadaljevala dne 31. marca, a 16. in zadnja odborova seja se je vršila dne 9. aprila. Tu hočemo prav na kratko naznačiti glavne zadeve, ki so se pretrale na teh sejah.

Potovanje v Beograd. Predsednik obširno poroča o zadnjem potovanju, posebno o sprejemu pri g. prometnem ministru, kjer se je delegacija Saveza in oblastnih organizacij zadržala eno uro. Gospod minister je v dolgem govoru očrtal desolatno stanje p. t. t. uprave in izrazil svoje začudenje, da je moglo p. t. t. osebje vzdržati in še vzdrži pri takih razmerah. G. minister je sam priznal, da bi morala imeti p. t. t. stroka svoje ministrstvo.

Novi člani. Društvo p. t. t. uradnikov je prijavilo v OPO 50 svojih članov. Odborova seja sprejme za enkrat samo onih 29 članov, ki so poslali pristopne izjave.

Uradniški zakon in organizacija. Veliko skrbi in neorientiranosti je prinesel organizacijam drž. uslužbencev paragraf 76. novega uradniškega zakona, ki določa, kako in pod kakšnimi pogoji se smejo ustanavljati, oziroma nadalje obstojati udruženja in organizacije državnih nameščencev. Ker se še ne ve natanko, kako je tolmačiti izraza »stroka« in »uslužbeni red« iz tega paragrafa, vlada velika zmedenost in bojazen, ali in katere od obstoječih organizacij p. t. t. uslužbencev bodo smele še nadalje obstojati. Naša organizacija izgubi po sili zakona tudi predsednika Saveza g. Tomo Jovanovića in blagajnika OPO g. Franja Martinskā, katera kot upokojenca ne smeta biti več v upravi organizacije. Odbor da navodila glede zadržanja naše organizacije vzpričo novih zakonskih določil o udruženju.

Glavna skupščina. Največ govora in sklepanja je bilo na zadnjih sejah seveda o predstoječi XII. redni letni glavni skupščini OPO, ki se ima vršiti 12. aprila v Celju. Odbor odredi podrobna določila glede potovanja, pozdravnih brzojavk, odobritve referatov in proračuna, kandidatne liste itd.

Poštni dom.

Akcija s podpisovanjem obveznic 4% notranjega posojila zadruga »Poštni dom« počasi, a stalno napreduje. Do 10. aprila t. l. je bilo podpisanih 253 obveznic po 500 Din v skupnem znesku 126.500 dinarjev. Torej šele četrtna izdanih obveznic. Pričakujemo za trdno, da bodo zdaj, po uveljavljanju uradniškega zakona, podpisali vsaj oni, ki so vezali to posojilo na pogoj, da se jim izboljšajo s 1. aprilom njihovi prejemki. Če prav ne da je novi zakon toliko, kolikor potrebujemo in kolikor smo pričakovali, vendar pridobi večina toliko, da ima vrednost obveznice povrnjeno v zvišanih prejemkih od dveh mesecev. Pri teh okoliščinah bo pač neosnovan izgovor, da ne bi mogel vsakdo podpisati vsaj po eno obveznico in plačevati skozi 20 mesecev po 25 Din.

Poštni dom priredi letos še drugo akcijo, namreč ali loterijo ali tombolo. Topoglednega dovoljenja pričakujemo vsak dan od poletedskega ministrstva. Pri tej akciji p. t. t. osebje ne bo materialno prizadeto, dom si pa le obeta nekaj desetstisočev čistega dobička.

Napraviti smo dali tudi prvo idejno skico o novem poštnem domu, kako naj bi izgledal in kakšne prostore bi imel. Vsa stvar se bo seveda še temeljito in vsestransko proučila, preden začnemo s samo gradnjo. Sodimo, da zasedimo prvo lopato drugo leto spomladi. Vse pa je odvisno od uspeha razpisanega notranjega posojila. Zato pridno podpisujte obveznice, da ne bo zadruga »Poštni dom« prisiljena, najeti drago posojilo pri denarnih zavodih, ali pa odložiti gradnjo doma vsaj za pet let.

Strokovna posvetovalnica.

POPRAVLJANJE NA POLOŽNICAH.

Vprašanje (K. J.): Stranki sem zavrnil sprejem čekovne položnice, na kateri je bil prečrtan prvotno zapisani znesek 42 Din in na novo zapisan 84 Din. Isto položnico je sprejela sosednja pošta brez ugovora, vsled česar smatra stranka moj postopek za sekatur. Kdo je posloval po predpisu: sosednja pošta ali jaz?

Odgovor: Tozadevni predpis (»Poštanskoštedna, čekovna i virmanska služba«, člen 31, točka III.) veli: »Nejasno izpolnjenih, raztrganih, zamazanih, popravljenih ali brisanih položnic pošte ne smejo sprejemati.« Na ta predpis so bile pošte še kesneje večkrat

opozorjene. Posebno velja to glede zneska vplačila. Nebistvene popravke, n. pr. izpremembo prvotnega datuma, sme stranka izvršiti na ta način, da prečrta prvotni vpis tako, da ostane še čitljiv, nad njim napiše pravilni vpis, a spodaj pripombo: »Popravljen X. Y.« (ali podobno). Nikakor pa ne velja to za izpremembo zneska, ker niti zamazane ali radirane položnice se ne smejo sprejemati, a še toliko manj položnice s popravljenimi in brisanimi zneski. — Vaše poslovanje je bilo torej pravilno in predpisno. Če je sosednja pošta sprejela osporjeno položnico, lahko z gotovostjo pričakuje obznano od poštne hranilnice in grajo od poštne direkcije.

Ur.

Razvrstitev po novem zakonu.

Medtem ko se je izvršila razvrstitev državnih uslužbencev po uradniškem zakonu od 1. septembra 1923. leta s posebno uredbo o razvrstavanju, ima novi zakon, v svojem XIII. poglavju, že uzakonjeno razvrstitev vseh uslužbencev po poedinih zvanjih v vseh resorih. Pri pošti in poštini hranilnici so zvanja takole razvrščena:

II-3 (prejšnja II-2): generalni direktor poštne hranilnice.

III-1 (prejšnja I-3 a): direktor direkcije pošte in telegrafa.

III-2 (prejšnja I-3): direktor direkcije pošte in telegrafa.

IV-1 (prejšnja I-4 a): višji svetnik in inspektor p. t. direkcije, a pri poštini hranilnici: glavni tajnik in inspektor hranilnice ter direktor podružnice.

IV-2 (prejšnja I-4): višji svetnik, inspektor in svetnik p. t. direkcije, a pri poštini hranilnici: glavni tajnik in inspektor hranilnice ter direktor podružnice.

V. (prejšnja I-5 in II-1a) svetnik p. t. direkcije, upravnik pošte, upravnik poštno-carinskega magacina, a pri poštini hranilnici: inspektor podružnice, tajnik, glavni upravnik prometa in glavni knjigovodja hranilnice ter upravnik prometa, šef knjigovodstva in glavni blagajnik podružnice.

VI. (prejšnja I-6 in II-1): upravnik pošte, upravnik poštno - carinskega magacina, tehničar, administrativni, računski in p. t. uradnik, a pri poštini hranilnici: tajnik hranilnice ali podružnice, glavni upravnik prometa in glavni knjigovodja hranilnice, upravnik prometa in šef knjigovodstva podružnice, glavni blagajnik in poštno - hranilnični uradnik.

VII. (prejšnja I-7 in II-2): upravnik pošte, upravnik poštno - carinskega magacina, tehničar, administrativni, računski in p. t. uradnik, a pri poštini hranilnici: tajnik hranilnice, knjigovodja hranilnice in podružnice, poštno - hranilnični uradnik, ekonom in arhivar hranilnice in podružnice.

VIII. (prejšnja I-8, II-3 in III-1): upravnik pošte, tehničar, administrativni, računski, p. t. in arhivski uradnik, praktični tehničar, p. t. manipulant, telefonska nadzornica, telefonistka, konduktor, nadzornik t. t. linije in magaciner, a pri poštini hranilnici: pisar hranilnice in podružnice, knjigovodja in blagajnik hranilnice in podružnice, poštno - hranilnični uradnik, ekonom, arhivar in računovodja hranilnice in podružnice.

IX. (prejšnja II-4 in III-2): tehničar, administrativni, računski, p. t. in arhivski uradnik, praktični tehničar, p. t. manipulant, telefonska nadzornica, telefonistka, konduktor, nadzornik t. t. linije in magaciner, a pri poštini hranilnici: poštno - hranilnični uradnik ter računovodja in arhivski uradnik hranilnice in podružnice.

X. (prejšnja III-3): arhivski uradnik, praktični tehničar, p. t. manipulant, telefonistka, konduktor, nadzornik t. t. linije in magaciner, a pri poštini hranilnici: računovodja in arhivski uradnik hranilnice in podružnice.

Nova uprava OPO.

Glavna skupščina OPO je izvolila dne 12. aprila t. l. v Celju naslednjo novo upravo organizacije:

Predsednik Čampa Jožko, tajnik Rabič Ivan, blagajnik Mikuž Slava.

Odborniki: Boh Anton, Čiuh Pavla, Cuderman Leopold, Dular Joža, Epich Tilen, Jakše Jožko, Jereb Franc, Ljubič Slavko, Smerdu Vilko, Štukelj Josip, Vujčić Edo in Žnidarič Franc, a kot kooptirani član odbora Pangre Franc kot zastopnik pogodbenih poštarjev.

Namestniki odbornikov: Lilek Ciril, Škerjanc Alojzij, Metelko Ivan, Rozman Viktor, Gabrovšek Franc, Hauptman Jože.

Člani nadzorne komisije: Cuderman Franc, Pokorn Tomo, Rakovec Ivan in Slabina Josip, a za namestnika Hameršak Janko in Kovačič Lucijan.

Skupščina je bila prav dobro obiskana in je krasno uspela. Podrobneje poročilo o skupščini prinesemo v prihodnji številki.

Poštni direktorji pozvani v Beograd.

Gospod minister prometa je pozval za 16. april vse gg. direktorje pošte na strokovno konferenco z obširnimi programom, na kateri se bodo razpravljale številne strokovne in personalne zadeve. Naš direktor, gospod Gregorič, odpotuje v Beograd dne 15. aprila in ponese seboj poleg mnogih predlogov za izboljšanje p. t. t. stroke tudi vse zadeve, ki močno interesirajo osebje, tako zlasti: sistematizacija, pomnožitev osebja, prevedba kvalificiranih zvanjnikov in služiteljev, izboljšanje pogodbenih pošt in pog. poštarjev itd. Od potovanja g. direktorja si obetamo mnogo uspeha.

IX. redni letni občni zbor „Dobrote“

obsrtnega podpornega društva poštinih nameščencev v Ljubljani, se bo vršil dne 19. aprila 1931 dopoldne v »Beli dvorani« hotela Union v Ljubljani, Miklošičeva cesta 1. — Pričetek ob 8.30. Ako bi občni zbor ob tej uri ne bil sklepčen, se bo pričel pol ure kesneje t. j. ob 9. in bo sklepčen ne glede na število navzočih članov.

DNEVNI RED:

1. Poročilo odbora in pregledovalcev ter sklepanje o razrešnici.
2. Predlogi odbora in članov.
3. Volitve.
4. Slučajnosti.

Predlogi članov se morajo najkasneje 8 dni pred občnim zborom pismeno prijaviti odboru, ker se drugače o njih na občnem zboru ne bo sklepalo.

ODBOR.

To in ono.

Književni natečaj. Prometni minister gosp. ing. Lazar Radivojević je izdal pod števil. 6883 od 16. marca t. l. naslednji razpis: V svrhu razvijanja in napredovanja strokovne p. t. t. literature, katera služi napredku in izpopolnjevanju tako osebja kakor tudi same ustanove, bom podelil nagrado od 3—5000 dinarjev, ki se bo dala onemu piscu, kateri najbolj obdelata temo, glede na naše prilike: »Splošno izboljšanje krajevne in medkrajevne telefonske službe v Jugoslaviji« s konkretnimi predlogi in dejstvi. Pisci so lahko iz vrst p. t. t. stroke in prometnega resora, kakor tudi izven njih. Izdelki se morajo poslati priporočeno do 1. junija 1931 na naslov Kabineta ministrstva za promet. Na rokopiših se ne mora označiti piševo ime, ampak odrejeni znak ali šifra, v zaprtem ovitku pa se morajo označiti stvarni podatki (ime, priimek, čin, naslov). Če bo nagrajen pisec aktiven uradnik podrejenega mi resora, bo nagrada zabeležena v uslužbenskem listu tega uradnika.

Občni zbor »Dobrote«. Opozarjamo na občni zbor obmrtnega podpornega društva »Dobrota«, ki bo v nedeljo 19. t. m. v beli dvorani hotela Union v Ljubljani. Občni zbor je sklican za pol 9. uro, začel se bo pa ob 9. uri dopoldne. Zaradi važnosti tega prekornostnega društva vabimo p. t. t. osebje, da se udeleži občnega zbora.

Umrli člani »Dobrote«. Letos so umrli ti člani: dne 4. januarja Ivan Novak v Doleh pri Litiji (skupina A); 26. januarja Anton Ravnikar v Ljubljani (A in B); 31. januarja Ivan Soklič v Gor. Radgoni (A in B); 4. februarja Marija Glavnik v Ptuj (A in B); 14. februarja Pepca Vidic v Mariboru (A in B); 17. marca Alojzij Jesenšek v Ljubljani (A in B); 25. marca Gusti Simončič v Ljubljani (A). — Odbor.

Slovenska izdaja telegrafskega in telefonskega pravilnika. Prihodnje dni izide v slovenskem prevodu telegrafski pravilnik o notranjem prometu z vsemi naredbami, odloki in pojasnili, ob-

javljenimi do konca marca 1931. Prihodnji mesec izide v slovenskem prevodu tudi pravilnik o notranji telefonski službi z vsemi odredbami, odloki in pojasnili, objavljenimi do konca aprila 1931. Cena vsakega pravilnika je za poštne uslužbenke 20 Din, za druge pa 30 Din. Naročila sprejema dr. Jožko Lebar, svetnik pri dravski direkciji pošte in telegrafa (čeka, rač. 14235). — Uredništvo toplo priporoča gornji pravilnik. Saj je originalni pravilnik že tolikrat in tako izpremenjen, da se skoro nihče več ne spozna v njem.

»Naša Pošta«. Aprilski zvezek strokovnega časopisa »Naša Pošta« prinaša naslednje zanimive sestavke: Književni konkurz. — Strokovna p. t. t. literatura. — Strokovna literatura (v slovenščini od tov. Jožka Jakšeta). — Uvod v studij prava. — Napredek v tujih državah. — Za zgodovino p. t. t. stroke. — Nabavka telefonskih kabljev. — Telefoni in državna ali privatna eksploatacija. — Razdelitev dela. — Fakultetniki v p. t. t. ustanovi. — Šolska izobrazba. — Književni uspeh D. Ilića-Jeja. — Služiteljsko in zvanjskiško vprašanje. — Naše potrebe. — Inženjer. — Priznanje gradjevinarjev. — Z dela. — Beleške.

Darilo za »Poštni dom«. Tov. Alojzij Hrašovec, poštni uradnik v Subotici 2. je poslal 100 dinarjev za gradbeni fond Poštnega doma. Vrli tovariš, ki služi že več ko 10 let izven Slovenije, more služiti kot svetel vzgled našim poštarjem, posebno Ljubljancem. Tako daleč od doma, pa se je spomnil s tako velikim darilom ljubljanskega poštne doma. Hvala mu in živio!

Gospodarska zadruga išče vrtnarja. Gospodarska zadruga poštne nameščencev v Ljubljani sprejme poštne uslužbenke, ki bi se razumeli na vrtnarstvo in gojenje špargljev. Interesenti naj se javijo pri g. Čehu na poštni direkciji.

Ambulančni vagoni iz jekla. Kakor posnema mo iz poročila ameriškega generalnega poštarja,

je bilo od 13. maja 1927 do danes postavljenih 691 jeklenih ambulančnih vagonov v porabo, v delu jih je pa še 50. Vagoni imajo električne svetiljke in električne ventilacije. V poročilu čitamo: »Pri vseh vozovih, ki prihajajo v popravilo, delamo po določenem programu ter izvršujemo v njih celo vrsto poprav, ki se tičejo kurjave, razsvetljave in zdravstvenih potreb.« Danes je v Zedinjenih državah ameriških 759 jeklenih ambulančnih vagonov.

Brzjav in telefon II. del. Prejeli smo in objavljamo: Vsem tovaršem in odjemalcem I. dela knjige »Brzjav in telefon« sporočamo, da nameravam izdati II. del te knjige, ki bo vseboval: Telefon (tudi avtomatski telefon), Hughesov brzjav, borzni lokalni brzjav, ki tiska črke, Bandotov brzjav, Siemensov hitri brzjav, radio-brzjav in radio-telefon. II. del bo večji od I. dela in bo imel 76 slik. Za naročnike bo stal 78 Din. I. dela knjige je na razpolago še nekaj izvodov po 52 Din. Knjiga bo lepa in vzorno sestavljena. Tovariši in tovaršice, porabite priliko in naročite »Brzjav in telefon«, da vam ne bo treba kasneje kupovati takih knjig v drugem jeziku in po visokih cenah. Kdor bo imel slovensko knjigo, bo v bodoče brez skrbi, delo bo natisnjeno samo za naročnike in le tedaj, če se jih oglasi za dosti. Naroča se pri izdajatelju g. Janczu Napotniku, adm. uradniku direkcije pošte in telegr. v Ljubljani. Knjiga se dobi tudi na obroke. Naročila so obvezna.

Avstrijski poštarji in delavske zbornice. P. t. t. osebje v Avstriji je bilo od časa, ko je stopil v veljavo zakon o delavskih in uradniških zbornicah z dne 26. februarja 1920. leta, včlanjeno v teh zbornicah. Avstrijska vlada je zdaj izdelala novelo zakona, po kateri morajo poštne uslužbenke uradniškega značaja izstopiti iz zastopstva v delavskih in uradniških zbornicah.

Poštni uslužbenki in nemški parlament. V nemški državni zbornici sedi 31 poštne uradnikov, ki so vseskozi člani poštne strokovne organizacije.

Velika zaloga tapetniških izdelkov, žime, afrika — solidno - najceneje nudi

Rudolf Sever

Ljubljana, Marijin trg 2.

Drž. uslužbencem tudi na obroke.

Dent. Leop. Smerkolj
tehničar

prej voditelj ateljeja Zins

Ljubljana VII

Celovška cesta 32/II.

Sprejema

od 8.—12. in od 14.—18.

Telefon števil. 34—48

Tuječ Evgen

LJUBLJANA, Cigaletova ul. št. 1.

se priporoča

za prodajo elektrotehn. in tehničnega materiala, žarnic, motorjev, transformatorjev itd.

Največjo izbero vsakovrstnega usnja in čevljarških potrebščin

priporoča

Franc Erjavec

Ljubljana, Stari trg št. 11

Tovariši, kupujte pri tordkah, ki inserirajo v našem glasilu!

Naše cene in naši plačilni pogoji omogočijo, da si more vsakdo nabaviti

moderen radijski aparat

Obrnite se takoj na nas

RADIO LJUBLJANA

MARIBOR,
Aleksandrova 44.

LJUBLJANA,
Miklošičeva 5.

Prva jugoslovanska tovarna dežnikov

Josip Vidmar

Ljubljana

Pred škofijo št. 19

vas vabi na ogled svoje gromne zaloge, da se prepričate o kvaliteti in skrajno nizkih cenah naših izdelkov. — Popravila dežnikov hitro in ceno!

Pletenine, nogavice, galanterijo

nudi po najnižjih cenah

Eksportna hiša „LUNA“

Maribor

Pozor, dame in gospodje!

Vsakovrstna oblačila za dame in gospe izdelujem po najnovejši modi

Krajec Ivan

modno krojaštvo

Pred Prulami št. 1

Češki in angleški vzorci na izbiro
Solidne cene

Coornica dežnikov

L. Mikuš, Ljubljana

Mestni trg 15

priporoča svojo bogato zalogo dežnikov in sprehajalnih palic.

Josip Kveder

Ljubljana, Krekov trg 10

priporoča

šivalne stroje „PHÖNIX“, kolesa

„ANKER“ in otroške vozičke

od priprostitih do najfinejših

Dobavlja tudi potom Gospodarske zadruge poštne nameščencev v Ljubljani